

VRUCHTDRAGENDE RANK

THOMAS BOSTON (De Twaalf afkappingen)

*Ik ben de ware Wijnstok, en Mijn Vader is de Landman.
Alle rank, die in Mij geen vrucht draagt, die neemt Hij weg;
en al wie vrucht draagt, die reinigt Hij, opdat zij meer vrucht drage.*

Johannes 15 vers 1 en 2

De ranken (die vrucht dragen, dat zijn de uitverkorenen) moeten worden afgesneden van de natuurlijke stam, de eerste Adam, en ingeënt in de ware Wijnstok, de Heere Jezus Christus.

Gedankt zij de Landman, *niet de rank*, dat die werd afgesneden van zijn natuurlijke stam, en geënt in een nieuwe. De zondaar in zijn afkomen van de eerste stam *is lijdelijk en kan noch wil uit zichzelf daar van af*, maar kleeft die aan, *totdat almachtige kracht hem doet*.

De ingeënte ranken zijn Gods akkerwerk. Een planting des Heeren.

De ranken mogen besnoeid en behakt worden door de prediking van het Woord; maar de slag zal nooit doorgaan, totdat het op hen wordt thuisgebracht door een Almachtige arm.

Het afsnijden der rank van de natuurlijke stam, wordt volbracht door het snoeimes van de Wet, in de hand van de Geest van God.

Hoe de ranken afgesneden worden van de natuurlijke stam, wordt door **THOMAS BOSTON (De Twaalf afkappingen)** voorgesteld in twaalf bijzonderheden of **afkappingen**; een onderscheidene beschouwing van het werk des Heeren aan de mensen, in hen af te brengen van de oude stam.

I

Wanneer de Geest van de Heere komt met een persoon te handelen, om hem tot Christus te brengen, vindt Hij hem in Laodicea's geval, in een vaste slaap van zekerheid, dromende van de hemel en de gunst van God, hoewel vol van zonden tegen de Heilige Israëls, Openb.3:17: Gij weet niet, dat gij zijt ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt.

En daarom schiet Hij enige stralen van Zijn licht in de donkere ziel en laat die mens zien dat hij een verloren mens is, zo hij niet verbeterd wordt en zichzelf begeeft tot een nieuwe koers van leven.

Dus door de Geest van de Heere, werkende als een Geest van dienstbaarheid, is er een gerechtshof opgericht in de mens z'n boezem. Waar hij wordt ingedaagd, beschuldigd en veroordeeld over het breken van de Wet van God, **overtuigd van zonde en oordeel**. En nu kan hij niet langer veilig slapen in zijn vorige wijze van leven. Dit is de eerste slag, die de rank krijgt, om haar af te snijden

II

Hierop verlaat de mens zijn vorige profane wegen, zijn liegen, zweren, sabbat breken, stelen en dergelijke handelingen, hoewel ze hem zo lief zijn als zijn rechteroog; hij wil toch liever deze verlaten, dan zijn ziel verderven.

Het schip zal waarschijnlijk zinken en derhalve werpt hij zijn goederen overboord, opdat hij zelf niet vergaan zou. En nu begint hij zichzelf in z'n hart te zegenen en ziet met blijdschap op zijn bewijzen voor de hemel, denkende bij zichzelf nu een beter dienstknecht van God te zijn dan vele anderen: O, God! Ik dank U, dat ik niet ben gelijk andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, overspelers, enz.

Maar hij krijgt haast alweer een andere slag met de bijl van de Wet, hem aantonende, dat hij het alleen is, die doet hetgeen in de Wet geschreven is, die daardoor zalig kan worden; en dat zijn ontkenkende heiligheid een te bekrompen bedeksel is voor de storm van Gods toorn.

En dus, alhoewel zijn zonde van bedrijf alleen tevoren zwaar op hem lag, zijn **zonden van verzuim** dringen nu in zijn gedachten, vergezeld met een nasleep van Wet-vloeken en Wet-wraak. En ieder van de tien Geboden brandt met donderslagen van toorn tegen hem los, wegens zijn verzuim van gevorderde plichten.

III

Na dit keert hij zichzelf tot stellige en meer heilige levensloop; hij is niet alleen nu niet profaan, maar hij volbrengt ook godsdienstige plichten; hij bidt, zoekt de kennis van beginselen van godsdienst, onderhoudt nauwkeurig des Heeren Dag, en gelijk Herodes, doet hij vele dingen en hoort predikaties gaarne. In één woord, daar is een grote overeenkomst in zijn uitwendige wandel aan de letter van de beide tafelen van de Wet. En nu is er een krachtige verandering bij die mens, zodat zijn naburen niet missen kunnen er kennis van te nemen. Hier vandaan wordt hij nu blijde toegelaten bij de godvruchtigen in hun gezelschap, als een biddend persoon, en kan met hen spreken omtrent godsdienstige zaken, ja, en omtrent zielsoefeningen, waar sommigen niet mede bekend zijn.

En hun goede bevattingen van hem bevestigt zijn goede bevatting die hij van zich zelf heeft.

Deze stap in de godsdienst is voor velen dodelijk, die nooit verder komen.

Maar hier bereikt de Heere de uitverkorenen rank met een verdere slag.. De consciëntie vliegt is zijn aangezicht, over enige verkeerde treden in zijn omgang, het verzuim van enige plichten, of het bedrijf van sommige zonden, welke een vlek in zijn wandel zijn of waren; en dan... verschijnt wederom het vlamig zwaard boven zijn hoofd en de vloek klinkt in zijn oren, **omdat hij niet bleef in alles** dat geschreven is in het boek der Wet, om dat te doen.

IV

Op deze rekening is hij verplicht om een andere zelf voor zijn pijn te zoeken. Hij gaat tot God, belijdt zijn zonden, zoekt vergeving daarvan, belovende daartegen te waken voor de toekomstige tijd en vindt zo rust, denkende dat hij die zeer wel nemen mag, terwijl de Schriftuur zegt: Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve, niet overwegende, dat hij grijpt naar een voerecht, hetwelk het hunne alleen is, die geënt zijn in Christus en onder het verbond der genade, en **op welke de ranken niet kunnen pleiten, die nog groeien op de oude stam.**

En hier zijn somtijds formele en uitdrukkelijke beloften, gemaakt tegen zulke en zulke zonden, en een binding tot zulke en zulke plichten. **Zo gaan velen al hun dagen daarheen, kennende geen andere godsdienst dan plichten te doen, te belijden, en om vergeving te bidden over hetgeen waarin zij nog feilen; belovende henzelf eeuwige gelukzaligheid, hoewel zij uiterste vreemdelingen zijn aan Christus.**

Hier zijn vele uitverkorenen wel eens verwond terneder geworpen, en menige verworpenen zijn hier gedood, terwijl toch de wonden aan geen van beiden diep genoeg waren, om hen af te snijden van hun natuurlijke stam. Maar de Geest van de Heere geeft een nog dieper slag aan de rank, die afgesneden moet worden; tonende hem, dat hij **alsnog maar een buitenzijdse heilige is**, ontdekkende aan hem de vuile lusten, die in zijn hart huisvesten, daar hij tevoren geen kennis van nam, Rom.7:9 : Als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden, doch ik ben gestorven. Dan ziet hij zijn hart te zijn een riool van helse lusten, vervuld met gierigheid, hovaardij, boosheid, onreinigheid en dergelijke. Nu, zo haast als de deur van zijn gehele binnenkamer aldus aan hem geopend is, en hij ziet wat zij daar in het duister doen, **zijn buitenzijdse godsdienst vliegt op als ongenoegzaam** en hij leert een nieuwe les in de godsdienst, namelijk, dat hij geen Jood is, welke een uitwendige Jood in het vlees is, Rom.2:28.

V

Hierop gaat hij verder, zelfs tot een binnenzijdse godsdienst, zet zich meer dapper aan 't werk dan ooit, treurt over al dat kwade van zijn hart, en streeft om ten onder te houden de onkruiden, die hij vindt groeiende in die verwaarloosde en verwilderde hof.

Hij arbeid om zijn hoogmoed en driften te bedwingen en bespiegelende onreinheid uit te bannen; hij bidt vuriger, hoort aandachtiger en tracht zijn hart aangedaan te krijgen in iedere godsdienstige plicht die hij verricht; **en dus komt hij van zichzelf te denken dat hij niet alleen een uitwendig, maar ook een inwendig Christen is.** Verwonder u hier niet over, want daar is niets in dit alles boven de krachten van de natuur, of waar dat iemand toe komen kan onder een sterke invloed van het verbond der werken.

Derhalve, een andere, nog diepere slag wordt hem toegebracht. De Wet brengt thuis op des mans consciëntie, dat hij een overtreder is reeds van de baarmoeder af; dat hij in de wereld kwam als een schuldig schepsel, en dat in de tijd van zijn onwetendheid, en zelfs nadat zijn ogen waren geopend, hij schuldig is geworden aan zoveel dadelijke zonden, die of geheel bij hem over het hoofd gezien, of daar niet genoegzaam over getreurd is.

Want geestelijke zweren, niet geheeld door het bloed van Christus, maar toegelopen op enige andere wijze, zijn gemakkelijk geheeld maar ook even spoedig weer opengebroken.

En daarom, de Wet grijpt hem bij de keel, zeggende: Betaal hetgeen gij schuldig zijt!

VI

Dan zegt de zondaar in zijn hart: Zijt lankmoedig over mij, en ik zal U alles betalen; en valt zo aan 't werk om een beledigd God te bevredigen en te verzoenen voor deze zonden. Hij vernieuwd zijn bekering, zij is dan zoals zij is, draagt geduldig de bezoeken op hem gelegd; ja, hij kwelt zichzelf. Weigert zichzelf het gebruik van zijn wettige verkwikingen, zucht diep en veel, treurt bitterlijk, roept met tranen om vergeving, **totdat hij zijn hart opgewrocht heeft tot een waan, dat hij het verkregen heeft**, dus hebbende boete gedaan voor 't verleden en voornemende een goede dienstknecht van God te zijn en aan te houden in uit-en inwendige gehoorzaamheid voor de toekomstige tijd.

Maar... de slag moet nog nader aan het hart komen eer de rank afvalt.

De Heere ontdekt aan hem, in de spiegel van de Wet, hoe dat hij volgens de Wet zondigt in al hetgeen dat hij zo in eigen kracht doet, zelfs als hij het beste doet dat hij doen kan; en daarom keert het vreselijk geluid weer in zijn oren: Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in alles, enz. enz.

Toen gij vastte en rouwklaagde, zegt de Heere, hebt gijlieden Mij, Mij enigszins gevestigd? Zal vuil water schone klederen maken? Zult gij voor de ene zonde voldoen met een andere? Waren uw gedachten niet verstrooid in zulk een plicht? Waren uw genegenheden niet laag in een andere plicht? Gaf uw hart niet een hoerachtig gezicht naar zulk een afgod? En kwam er geen vlaag van ongeduld op onder zulk een bezoeking? Zou Mij zulks aangenaam zijn van uw hand? Ja, vervloekt zij de bedrieger, die den Heere offert wat verdorven is. **En dus wordt hij zoverre afgebroken, dat hij eindelijk ziet niet bekwaam te zijn om aan de eisen der heilige Wet te voldoen.**

VII

Hier nu, als een mens, die zich onmachtig vindt om al zijn schulden te betalen, gaat hij, om met zijn Schuldeiser het af te maken. En druk bezig zijnde in het najagen van rust en troost, **doet hij wat hij kan om de Wet te vervullen, en waarin hij ontbreekt, ziet hij uit, dat God de wil voor de daad zal aannemen.** Dus zijn plicht doende, en een wil hebbende om nog beter te doen, bedriegt hij zichzelf in een overtreding van de goedheid van zijn staat en hierdoor worden duizenden verdorven. Maar de uitverkorenen krijgen een andere slag, die hun aanvatstel in dit geval losmaakt. De leer van de Wet dringt in op hun consciënties, betogende aan hen, dat nauwkeurige en volmaakte gehoorzaamheid door hen vereist wordt, onder straf van de vloek; en **dat het slechts doen is, en niet wensen te doen**, dat hen te stade kan komen. Wensen om beter te doen, zal niet beantwoorden aan de vereisten der Wet; en derhalve, de vloek klinkt al wederom: Vervloekt is hij **die niet blijft in alles om die te doen; dat is; met de daad te doen.**

IJdel is dan hier een wensen.

VIII

Zijnde nu **ontzet van zijn hoop om het te vereffenen met de Wet, valt hij aan het ontlennen.**

Hij ziet, dat al wat hij kan doen om de Wet te gehoorzamen, en al zijn begeerten om beter te zijn en beter te doen, zijn ziel niet behouden kan. Daarom gaat hij nu naar Christus, smekende dat Zijn gerechtigheid vervullen mag hetgeen aan de zijne ontbreekt en bedekken al de gebrekkelijkheden van zijn doen en lijden, opdat zo God om Christus wil hem mocht aannemen en daarop verzoend zijn.

Dus doende wat hij kan om de Wet te vervullen en ziende naar Christus om al zijn onvolkomenheden vol te maken, zo komt hij ten laatste weer in een gezond vel te slapen. Veel personen zijn in deze weg bedorven. Dit was de dwaling van de Galatiërs, waartegen Paulus in zijn zendbrief aan hen twist.

Maar de Geest van God ontnemt hem ook dit steunsel, door in zijn consciëntie te brengen die grote waarheid: Doch de Wet is niet uit het geloof, maar de mens, die deze dingen doet, zal daardoor leven. Daar is geen vermenging van de Wet en het geloof in dit werk; de zondaar moet zich aan één van beiden houden en de ander laten gaan. De weg van de Wet en de weg van het geloof zijn zoveel verschillend, **dat het niet mogelijk is voor een zondaar in de ene te wandelen, of hij moet van de andere afkomen**; en zo hij voor het "doen" is, moet hij alles doen.

Een kleed, samengesteld van verschillende soorten van gerechtigheid, is geen gevoeglijk kleed voor het hof des Hemels.

Dus de man, die in een droom was, en dacht dat hij at, is door deze slag wakker geworden, en ziet, zijn ziel is flauw. Zijn hart zinkt in hem als een steen, terwijl hij bevindt: hij kan zijn last alleen niet dragen en hij kan daaronder in die staat blijvende, ook geen hulp krijgen.

IX

Wat kan iemand doen, die noodzakelijk betalen moet en echter zoveel van zichzelf niet heeft hetgeen hem buiten schuld kan brengen, noch ook zoveel te leen kan krijgen, en om te bedelen zich schaamt? Wat kan zulk één doen, zeg ik, dan zichzelf verkopen, gelijk die man onder de Wet, die arm geworden was? Lev.25:47.

Derhalve, de zondaar, geslagen uit zoveel van zijn vastigheden, **onderneemt een verdrag met Christus te maken, en zichzelf te verkopen aan de Zoon Gods**, (indien ik zo mag spreken) plechtig belovende en zich verlovende, dat hij aan Christus wil zijn een dienstknecht, zolang als hij leeft, zo Hij zijn ziel wil zaligen.

En hier maakt de zondaar dikwijls een personeel verbond met Christus, zichzelf aan Hem overgevend op deze voorwaarden; ja, en neemt daarop het sacrament, om de koop zeker te maken. Hierop is de man zijn grootste zorg, hoe Christus te gehoorzamen, Zijn geboden te houden en zo Zijn vordering te vervullen. En hierin vindt de ziel een valse ,ongezonde vrede, voor een tijd, totdat de Geest van de Heere hem een andere slag geeft om de man ook hier in zijn toevlucht van leugenen af te snijden.

En dat geschiedt wel op deze wijze: Wanneer hij feilt in de plichten waar hij zich toe verbond en valt weer in de zonden, daar hij nog pas een verbond tegen maakte, het word krachtdadig thuisgebracht op zijn consciëntie, dat zijn verbond gebroken is en zo gaat al zijn troost weg en verschrikkingen vatten opnieuw zijn ziel aan, als één, die zijn verbond met Christus gebroken heeft.

En gewoonlijk, de mens om zichzelf te helpen, vernieuwd dan zijn verbond, maar breekt het ook wederom als tevoren. En hoe is het mogelijk, dat het anders zou zijn, terwijl hij nog op de oude stam is. Dus is dit het werk van velen al hun dagen, aangaande hun zielen, niet anders dan maken en breken van zulke verbonden, gedurig weer.

Tegenwerping. Sommigen zullen misschien zeggen Wie leeft er die niet zondigt?. Wie is er die niet feilt in de plichten daar hij zich toe verbonden heeft.? Indien gij dit als ongezonder verwerpt, wie kan dan zalig worden? Antwoord: **Ware gelovigen zullen zalig worden, namelijk allen die door geloof Gods verbond aangrijpen.**

Maar dit soort van verbond is ´s mensen eigen verbond, verzonnen uit hun eigen hart, en niet Gods verbond, geopenbaard in het Evangelie van Zijn genade; en **het maken daarvan is niet anders dan het maken van een verbond der werken met Christus, verwarrende de Wet en het Evangelie**, een verbond dat Hij nooit zal onderschrijven, ofschoon wij het zouden ondertekenen met ons

Maar het verbond van uzelf is een waggelend verbond, nooit vast, maar iedere dag alweer verbroken. Het is een enkel **knechtelijk verbond**, gevende Christus uw dient voor de zaligheid.

Maar **Gods verbond is een kinderlijk verbond**, in hetwelk de zondaar Christus en Zijn zaligheid vrijelijk aangeboden, aanneemt en dus een zoon wordt, Joh.1:12: Maar zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden; en zijnde een zoon geworden, dient hij zijn Vader, niet opdat de erfenis de zijne zou worden, maar omdat het de zijne is door Jezus Christus.

Te gaan in dat onecht verbond, is van Christus te kopen met geld; maar Gods verbond aan te grijpen, is van Hem te kopen zonder geld en zonder prijs, dat is te zeggen: van Hem te bedelen.

In dat eigen verbond werken de mensen voor leven, in Gods verbond komen zij tot Christus om leven en werken uit leven. Wanneer een persoon onder dat verbond in zijn plicht mist, alles is weg!; het verbond moet wederom worden gemaakt maar onder Gods verbond, ofschoon de mens feilt in zijn plicht en wegens zijn fouten en afwijkingen komt onder de tuchtiging van het verbond en onder het gewicht daarvan ligt tot die tijd dat hij opnieuw toevlucht heeft tot het bloed van Christus om vergeving, en zijn bekering vernieuwd; nochtans, alles waar hij op betrouwde tot zijn leven en zaligheid, namelijk de gerechtigheid van Christus, staat nog ongeschonden en het verbond blijft vast.

Nu, hoewel sommigen mensen hun leven doorbrengen in het maken en breken van zulke eigen verbonden, de schrik op het breken ervan wordt steeds zwakker en zwakker, totdat het op ´t laatst hun weinig of geen ongemakkelijkheid baart.

Echter de mens, in wie het goede werk voortgezet wordt, totdat het zijn volkomenheid heeft, in hem af te snijden van de oude stam, bevindt deze verbonden te zijn als verrotte touwen, gebroken bij iedere aanraking, en de verschrikking van God daarop verdubbeld zijnde op zijn geest en de wateren telkens, zelfs tot in zijn ziel inkomende, is hij verplicht om **los te laten zijn vasthouden van zulke verbonden en om hulp te zoeken door een andere weg.**

X

Derhalve, de mens komt eindelijk te bedelen aan Christus deur om barmhartigheid; maar... hij is **nog een hovaardig bedelaar, staande op zijn personele waardigheid.**

Want gelijk de Papisten hun middelaars hebben, om voor hen te pleiten, nevens de ene en enige Middelaar; zo ook de ranken van de oude stam hebben altoos iets voort te brengen hetwelk zij denken dat hun aan Christus kan aanprijzen en Hem verplichten om hun zaak in handen te nemen.

Zij kunnen niet begrijpen van tot de geestelijke markt te komen zonder geld in hun hand.

Zij zijn gelijk personen die eens middelen van zichzelf hebben gehad, maar daarna gebracht zijn tot de uiterste armoede, en gedwongen om te bedelen.

Wanneer zij komen te bedelen, gedenken zij steeds aan hun vorige toestand; en ofschoon zij hun middelen verloren hebben, echter behouden zij veel van hun voorgaande geest; daarom kunnen zij niet denken dat zij behoorden behandeld te worden als normale bedelaars, maar verdienen een bijzondere behandeling; en als dat hun niet gegeven wordt, komen hun geesten tegen hen op, aan wie zij zich om onderhoud wenden.

Dus geeft God aan een onvernederd zondaar vele algemene barmhartigheden en sluit hem niet op in de kuil volgens hetgeen hij verdiende; maar dit alles is niets in zijn ogen. Hij moest gezet worden aan de tafel van de kinderen, anders rekent hij zich hard behandeld en verongelijkt; want hij is alsnog zo laag niet gebracht om te denken dat God rechtvaardig is in Zijn spreken (tegen hem) en rein van alle ongerechtigheid, wanneer Hij hem oordeelt naar zijn wezenlijke verdiensten. Hij denkt mogelijk, dat hij zelf voor zijn verlichting beter was dan vele anderen; hij overweegt zijn hervorming van leven, zijn berouw, het hartzeer en de tranen, die de zonden hem gekost hebben, zijn ernstige begeerte naar Christus, zijn gebeden en worstelingen om barmhartigheid **en gebruikt die alle nu als zo vele geschenken om genade te verkrijgen, leggende geen klein gewicht op dezelve, in zijn neerliggen tot de troon der genade.**

Maar... hier schiet de Geest des Heeren een gehele bos pijlen in die mens z'n hart, waardoor zijn vertrouwen in deze dingen wegzinkt en vernield wordt; en **in plaats van zichzelf beter te achten dan velen, wordt hij gemaakt zichzelf te zien erger dan iemand** De ondeugendheid van zijn hervorming van leven wordt ontdekt, zijn berouw komt aan hem voor, niet beter te zijn dan het berouw van Judas; zijn tranen als Ezau's tranen; en zijn begeerten naar Christus zelfzuchtig en walgelijk, gelijk de schare die Christus zocht om de broden. Zijn antwoord van Godswege schijnt nu te zijn: ga weg, hovaardige bedelaar, hoe zal ik u onder de kinderen stellen? Hij schijnt straf op zich te zien, wegens zijn kleinachting van Jezus Christus door ongeloof, hetgeen een zonde is die hij tevoren nauwelijks kon zien; maar nu ten laatste ziet hij ze in al haar scharlaken kleuren, en wordt als met duizend pijlen doorstoken in het hart, **terwijl hij ziet hoe blind hij steeds maar voortgegaan is, zondigende tegen het geneesmiddel voor de zonde, en in de gehele loop van zijn leven, vertredende het bloed van de Zone Gods.**

En nu is hij, in zijn eigen ogen, het ellendig en ongelukkig **voorwerp van de wraak der Wet en ook van de wraak des Evangelies.**

XI

De mens, zover zijnde vernederd, **wil nu niet meer pleiten, dat hij waardig is voor wie Christus dit ding zou doen; maar integendeel, hij ziet nu op zichzelf als Christus onwaardig, en onwaardig de gunst van God.**

Wij mogen hem vergelijken in dit geval bij die jongeling, welke Christus volgde, hebbende een lijnwaad omgedaan over zijn naakte lijf, en die, toen de jongelingen hem aangrepen, zijn lijnwaad verliet en naakt heenvlood. Evenzo deze mens is Christus volgende geweest in het dunne en koude kleed van z'n eigen personele waardigheid; maar daarbij, (zelfs daarbij, waar hij zoveel op betrouwde) grijpt de Wet hem aan om hem een gevangene te maken, en dan is hij genoodzaakt het te verlaten, en vliedt naakt heen; nochtans, niet naar Christus, maar van Hem.

Zo gij hem nu zegt, dat hij aan Christus welkom is, indien hij tot Hem komt, hij is gereed om te zeggen: kan zulk een snode, onwaardige en heilloze als ik ben, welkom zijn aan den heilige Jezus?

Zo een pleister wordt toegepast op zijn verwonde ziel; hij wil niet aangrijpen en aankleven, hij zegt: Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens. Geen mens behoeft hem te spreken van zijn bekering tot zijn verkwikking; hij kan haast zulke fouten daarin bespieden, die het ondeugend maken. Noch van z'n tranen, want hij is verzekerd dat zij nooit in des Heeren fles gekomen zijn. Hij disputeert zichzelf weg van Christus en besluit, nu hij zulk een verachter van Christus is geweest en zulk een onheilig en snood schepsel is; hij kan niet, hij wil niet en hij moet niet tot Christus komen; **en dat hij moet zijn of in een betere staat, of anders zal hij nooit geloven.**

En hier vandaan doet hij nu zijn sterkste pogingen, om te verbeteren, Hetgeen tevoren in zijn weg verkeerd was; hij bidt ernstiger dan ooit, treurt bitterder, strijdt tegen de zonden in zijn hart en leven meer kloekmoedig en waakt naarstiger, of hij door enige middelen ten laatste bekwamer mocht worden om tot Christus te komen. Iemand zou denken, die mens is nu wel vernederd; maar ach!

Duivelse hoogmoed verschuilt zich onder het kleed van al deze schijn-nederigheid.

Gelijk een bevallige rank van de oude stam, kleeft hij nogal aan en wil zich niet aan de gerechtigheid van God onderwerpen. Hij wil **niet komen tot de markt van vrije genade zonder geld**, hij is genodigd tot de Bruiloft van des Konings Zoon, daar de Bruidegom Zelf al de gasten voorziet met bruiloftsklederen, trekkende de hunne uit; maar hij **wil niet komen, omdat hem een bruiloftskleed ontbreekt, hoewel hij druk bezig is om er één gereed te maken.**

Dit is een droevig werk en daarom moet hij een nog dieper slag hebben, anders is hij bedorven. Deze slag wordt hem gegeven door de bijl van de Wet in derzelve aanzettende kracht. Dus de Wet bindende de ziel met koorden des doods, en met de strenge geboden van gehoorzaamheid onder de straf van de vloek; en God in Zijn heilig en wijs beleid, onttrekkende Zijn wederhoudende genade, wordt de verdorvenheid getergd, de lusten worden geweldig in kracht en hoe meer zij worden tegengestaan, te meer woeden zij, gelijk een heftig paard als het bij 't gebit getrokken wordt.

Dan steken de verdorvenheden hun kop op, die hij nooit tevoren in zichzelf zag. Hier is dikwijls Godverloochening, lastering en in één woord, verschrikkelijke dingen aangaande God; vreselijke gedachten aangaande het geloof, opkomende in zijn boezem, zodat zijn hart een loutere hel is binnen in hem.

Dus terwijl hij het huis van zijn hart uitveegt, nog niet bevochtigd zijnde met Evangelie-genade, en deze verdorvenheden die tevoren stil lagen in verzuimde hoeken, vliegen nu daarin op en neer gelijk stof.

Hij is als iemand, die een dam verbetert en terwijl hij de breuken daarin ver stelt en dichtstopt, versterkende ieder deel daarvan, een machtige vloed komt weer, keert zijn werken om en drijft alles voor hem weg, zowel het nieuw aangelegde als hetgeen er tevoren gelegd was.

Dit is een slag, die tot aan het hart gaat; en daardoor wordt zijn hoop, om zichzelf meer bekwaam te krijgen om tot Christus te komen, geheel afgesneden.

XII

Nu is de tijd gekomen wanneer de mens slingerend tussen hoop en wanhoop, **zich voorneemt om tot Christus te gaan zoals hij is; en derhalve, gelijk een stervend mens zich uitstrekt juist voor zijn adem uitgaat,** zo vergadert hij al de gebroken krachten van zijn ziel bijeen, beproeft om te geloven en in zekere mate grijpt hij Jezus Christus aan.

En nu hangt de rank daar aan de oude stam, bij een enkele tak van een natuurlijk geloof, voortgebracht door de natuurlijke sterkte van iemands eigen geest, onder een aller drukkendste noodzakelijkheid;

Als Hij ze doodde, zo vraagden zij naar Hem, en keerden weder, en zochten God vroeg.

En zij gedachten dat God hun rotssteen was en God de Allerhoogste hun Verlosser.

Dan zullen zij tot Mij roepen: mijn God! Wij, Israël kennen U!

Maar de Heere, voorhebbende Zijn werk te voltooien, brengt dan **nog een andere slag toe, waardoor de rank geheel afvalt.**

De Geest van God ontdekt overtuigend aan de zondaar zijn uiterste onvermogen om enig ding te doen dat goed is; en dus sterft hij.

Die stem slaat krachtadig alles overstemmend en verbrijzelend door zijn ziel: Hoe kunt gij geloven?

Gij kunt niet meer geloven, dan dat gij uw hand tot de hemel zoudt strekken en Christus vandaar nederbrengen!

En dus ziet hij ten laatste dat hij zichzelf in eeuwigheid niet kan helpen, door werken noch door geloven; **en niets meer hebbende om te blijven hangen aan de oude stam, valt hij daarom af.**

En terwijl hij dus in de uiterste verlegenheid is, ziende zichzelf waarschijnlijk weggevaagd te zullen worden door de vloed van Gods toorn; en nochtans onmachtig om zo veel als zijn hand uit te steken om een tak aan te grijpen van de Boom des levens, groeiende aan de zijde der rivier, daar wordt hij opgenomen en ingeënt in de Ware Wijnstok, de Heere Jezus Christus, die hem geeft de Geest des Geloofs.

De rank die vrucht reinigt Hij door het geloof:

“en al wie vrucht draagt, die reinigt Hij, opdat zij meer vrucht drage”

Uit een preek van ALEXANDER COMRIE over:

HET GELOOF, DAT HET HART REINIGT

(Gereinigd hebbende hun harten door het geloof, Handelingen 15:9)

Het reinigingsproces wordt vergeleken met een zuurdesem:

Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een zuurdesem, dat een vrouw verborg in drie maten meel, totdat het geheel gezuurd was. Dit zegt Jezus in Matth. 13.

Onder dit Koninkrijk der hemelen het werk van Gods genade of zijn Koninkrijk verstaan, **dat Hij in de ziel van elke begenadigde opricht.**

(Want ziet het koninkrijk Gods is binnen ulieden).

Dit Koninkrijk der hemelen is dus niets anders dan het **genadeleven**, dat elke gelovige ontvangt en ervaart als hij **van dood levend gemaakt wordt**, door de onwederstandelijke werking van de Geest.

Dit Koninkrijk vergelijkt de Heere Jezus met een zuurdesem, dat een vrouw in drie maten meel verborg, totdat het geheel gezuurd was. Hij wil daarmee aantonen, dat **dit genadeleven doordringt tot al de vermogens der ziel, opdat Gods beeld in al die vermogens zal worden opgericht.**

Het geloof ligt dus als een zuurdesem verborgen in al de vermogens der ziel en het verandert ze geheel naar Gods evenbeeld.

Betekenis van het “hart”:

In bijzondere zin verstaan wij onder het hart de gehele ziel van de mens.

Dat is zijn redelijke zelfstandigheid, begaafd met verstand, wil en oordeel.

Onder "hart" kunnen wij al de vermogens van de ziel verstaan.

En waar het hart werkelijk gereinigd wordt, daar worden ook de daden gereinigd, want een goede boom brengt goede vruchten voort en een reine fontein zuiver water.

In de heiligmaking wordt het hart gereinigd:

God had met de mensen een verbond gemaakt, in de persoon van Adam. Adam heeft dit verbond verbroken door zijn eerste overtreding. Daarom kwam de schuld daarvan niet alleen op hem, maar ook op al zijn nakomelingen. Al Adams nakomelingen worden nu ontvangen en geboren onder Gods toorn en vloek. Tot die vloek behoren de moeiten van het leven, de dood en de pijn van de hel tot in eeuwigheid.

Deze erfelijke schuld wordt doorgaans de **toegerekende erfschuld** genoemd.

Deze toegerekende erfschuld heeft **tot gevolg een erfelijke innerlijke besmetting.**

De mens mist door Adams zonde Gods beeld. Zijn gehele natuur is bedorven, zó erg, dat de mens onmachtig is tot alle goed en geneigd is God en zijn naaste te haten.

Ook deze schuld erven wij van Adam.

De eerste schuld, van de overtreding, vergeeft God in de rechtvaardigmaking.

De tweede schuld, die van het onreine hart, neemt God weg in de heiligmaking.

De onreinheid:

De onreinheid van hart is de bron, waaruit al de onreine daden voortvloeien. Deze bron werpt volgens Jesaja voortdurend slijk en modder op. Als wij de vermogens van de ziel eens afzonderlijk bezien dan zal de onreinheid ervan duidelijk blijken.

Het verstand is onbezonnenheid, het is niet alleen onkundig, maar ook volkomen duister in zichzelf en onmachtig om de dingen van de Geest te bevatten of te verstaan. De wijsheid is op zijn best genomen vijandschap tegen God.

Het geweten is besmet met ongeloof en als het ware met een brandijzer toegeschroeid. Zo komt het dat het zo dikwijls slaapt, ja wel dood lijkt.

De wil is afkerig van God en zijn weg. Hij wil zich niet aan God onderwerpen, noch Hem gehoorzamen.

De genegenheden zijn ongeregeld. Zij zijn als tomeloze paarden, vol onreine drijfveren, die het verstand en de wil gevangen nemen door de kracht van de begeerte tot het kwade.

Uit dit alles kunnen wij opmaken welk een onrein en walgelijk schepsel de mens is in de staat van zijn natuur, vervreemd van het leven van God.

Als er over reiniging van het hart gesproken wordt, dan doelt de apostel op deze natuurlijke staat van de mens.

Reiniging niets anders dan de heiligmaking:

Dit is de uitnemende weldaad van het genadeverbond, waardoor de hele mens door de krachtige werking van Gods Geest in hem, naar het beeld Gods vernieuwd wordt. Daardoor wordt hij ook van dag tot dag hoe langer hoe meer bekwaam gemaakt om aan de zonde te sterven en voor God te leven.

Het gaat daarbij om de gehele mens, in- en uitwendig.

Inwendig worden de vermogens van de ziel gereinigd. Het verstand wordt verlicht, de wil geheiligd, het geweten gereinigd en de hartstochten geregeld. En dit wordt dan uiterlijk aan de mens gezien, want al de onderdelen van zijn uitwendig leven worden tot werktuigen van de gerechtigheid gemaakt.

Deze reiniging veronderstelt dat er eerst een rechtvaardigmaking heeft plaatsgevonden.

Want het geweten moet eerst in het bloed van Christus gewassen worden, voordat de mens de levende God dienen kan.

De reiniging van het hart geschiedt *trapsgewijs*.

Dat heeft God om heilige en wijze redenen zo verordend, **opdat de mens voortdurend van Hem afhankelijk zou zijn en een heilig verlangen naar volmaaktheid zou houden.**

Die reiniging groeit en neemt af. Zo is het mogelijk, dat velen wordt bevolen zich te bekeren en de eerste werken te doen, omdat zij hun eerste liefde verlaten hebben. De verst gevorderden hebben echter maar een klein beginsel van de volmaakte reinheid. Paulus getuigde, **dat hij het nog niet had verkregen, maar** dat hij ernaar jaagde. De reiniging wordt volmaakt bij de dood, wanneer de zielen volmaakt worden in heiligheid en dadelijk overgaan in de heerlijkheid.

De reiniging van het hart is het herstellen van Gods beeld in de ziel. Het bloed van Christus reinigt het geweten. Vervolgens wordt de mens door reiniging afgezonderd en tot de dienst van God geheiligd.

Het is een plicht om eigen zaligheid uit te werken met vrees en beven, om de heiligmaking na te jagen. **Hij moet ernaar jagen om, zoals God, Die hem geroepen heeft, heilig is, ook zo heilig te zijn in zijn hele levenswandel.** Het is zeer zeker waar dat niemand God zal zien zonder heiligmaking. Maar ondertussen is de gelovige hiertoe uit zichzelf volkomen machteloos en onbekwaam.

Hij ondervindt, dat als hij het goede wil doen, het kwade in hem is.

Daarom is het een uitnemende troost voor de ware gelovigen, dat God dit werk op zich genomen heeft.

Hij zal zijn volk heiligen en reinigen, zoals Hij vele malen beloofd heeft in het genadeverbond.

In het bijzonder wordt de reiniging of heiligmaking toegeschreven aan de drie-enige God.

Aan de Vader: "Heilige Vader! Heilig ze in Uw waarheid; Uw Woord is de waarheid".

Aan de Zoon: Hij is in de wereld gekomen om de werken van de satan te verbreken, om zich een heilig volk te verkrijgen, om hen te verlossen van hun vijanden, opdat zij God zouden dienen zonder vrees.

Aan de Heilige Geest: Hij werkt deze genade uit in het hart van de gelovigen. Hij heiligt en reinigt het. Daarom wordt Hij onder andere Heilige Geest genoemd.

De drie-enige God reinigt het hart door het instorten van heiligheid in al haar vermogens.

Het voornaamste middel is het geloof:

Hij verwarmt en verlevendigt het, tot zijn werk voltooid wordt en de ziel volmaakt in heiligheid wordt. Ofschoon God Zelf het hart reinigt, nochtans gebruikt Hij middelen. **Het voornaamste middel is het geloof.**

Zonder het geloof zullen alle andere middelen weinig vrucht afwerpen, **want zonder geloof is het onmogelijk God te behagen**. Daarom staat er: "gereinigd hebbende hun harten door het geloof".

Het is het zaligmakende geloof, dat door al de vermogens van de ziel heentrekt als een zuurdesem.

(Uit voorrede Luthers Galatenbrief: Want in mijn hart heeft deze Grondregel alleen de overhand, te weten: het geloof van Christus - dus een **geschonken** geloof).

(Gomarus leert, op grond van de Schrift, **eerst de schenking (toerekening) van de gerechtigheid van Christus en dan de aanneming door het geschonken geloof**).

Het geloof heeft een werkzame invloed op het verstand.

Het reinigt het verstand van de vijandschap, die er als het ware in vastgehecht zit. Het werpt alle hoogten, die zich verheffen tegen God en de kennis van Christus terneer. Het geloof overtuigt de mens van zijn dwaasheid en blindheid en doet hem zien dat hij slechts een groot beest voor God is. Hij leert dat zijn zaligheid daarin gelegen is, dat Jezus in hem mag toenemen en hijzelf minder worden.

Zo wordt hij als een gespeend kind bij de Heere; hij begeert, met verloochening van het vleselijke verstand, zich aan Jezus voeten te zetten, om door Hem geleerd te worden.

Hij doet niets dan vragen: Wat wilt Gij Heere, dat ik doen zal?

Hij wil niets begrijpen dan door de verlichting van God Zelf, omdat hij weet dat zijn eigen vleselijk verstand de dingen van Gods Geest niet begrijpen kan. Daarom tracht hij om meer met zijn geloofsogen op de Heere te zien, zoals de ogen van de dienstmaagd zien op de handen van haar vrouw.

Hoe wordt het hart gereinigd en van groot kwaad **gezuiverd wanneer het door verootmoediging klein gemaakt wordt en wanneer God door het geloof al de hoogten neerwerpt**.

Deze invloed van het geloof op het verstand reinigt het hart.

Het geloof stelt Jezus voor in zijn liefde en vriendelijkheid:

als Degene Die de banier draagt boven tienduizenden, Die blank en rood is en Die zo beminnens- en dienenswaardig is. Ja, al wat aan Hem is, is gans begeerlijk.

Het geloof ziet Jezus in de belofte; het rust niet totdat het Hem met Simeon in de armen omhelst.

En wanneer men Hem omhelsd heeft, **dan wil men Hem steeds dicht bij zich houden**.

Men wil onder deze Appelboom zitten, want men begeert in zijn schaduw te blijven. De reuk van haar nardus verdrijft zo zeer de stinkende reuk van haar zonden, dat Jezus de gelovige ziel aanziet en zegt: "Gij zijt schoon, mijn vriendin! mijn duive! mijn volmaakte! mijn zuster! mijn bruid! Er is geen gebrek aan u". **Dit alles reinigt het hart zó en de gelovigen worden daarin zó door de Heere gezegend, dat zij, die hen zien, hen kennen zullen dat zij met Jezus geweest zijn.**

De werkzame invloed van het geloof in het verstand reinigt het van haar wispelturigheid en afzwervende gedachten. **Het vestigt de gedachten op Jezus en op de dingen die Hem aangaan, zodat Jezus de eerste plaats inneemt in hun gedachten. Dan is Jezus niet alleen de eerste en de laatste in hun gedachten 's-morgens en 's-avonds, maar zij hebben Hem voortdurend voor zich en zeggen: Ik moet in Hem blijven, wil ik vrucht dragen zoals de rank in de wijnstok.**

Dit heeft zo'n reinigende kracht, dat de gelovigen die dit ervaren niet gemakkelijk bewogen of tot zonde verlost zullen worden. Zij willen niet met anderen overspel bedrijven, zolang zij op deze wijze onder het oog van hun Bloedbruidegom leven.

Ofschoon het geloof voornamelijk zijn plaats heeft in het verstand, heeft het toch ook een werkzame invloed op de wil. **De kracht van de verdorvenheid, die uitkomt in het willen van de mens, wordt ook gezuiverd.** Het geloof reinigt de wil van de overgebleven aangeboren vijandschap tegen God. Een mens kan in deze vervallen staat God niet beminnen zoals Hij Zich in de wet openbaart als een heilige en rechtvaardige God.

Het geloof reinigt de wil, doordat ze die dadelijk laat proeven en smaken de liefde van God in Christus. Dan ervaart de gelovige de vrede met God door Jezus Christus, blijdschap in de Heilige Geest. De liefde van God wordt uitgestort in het hart. Het geloof buigt het hart om de wil van God in alles wat Hij over hem brengt, als heilig, wijs en goed te aanvaarden en te zeggen: Uw wil, Heere, geschiede, leid mij door Uw raad en laat ik steeds begeren en bereid en bekwaam zijn om mijzelf te verloochenen, mijn kruis op mij te nemen, U blindelings te volgen op een weg, die ik niet geweten heb.

Het geloof reinigt ook het oordeel. Het geeft nu een rechtmatig oordeel over de Heere en zijn weg, als de enige en veilige weg tot behoud. **De kracht van dit oordeel is zo groot, dat de gelovige bovendien een vast**

voornemen krijgt om de rechten en instellingen van God te onderhouden. Zijn hart verblijdt zich over Gods getuigenis meer dan over alle rijkdom.

Wanneer hij door het geloof met Jezus verenigd is, wordt het hem een innige blijdschap om goed te doen.

Het geloof reinigt het geweten. Dat gebeurt als de zondaar voor het eerst in het geloof gaat tot Jezus bloed, als de geopende fontein tegen de zonde en onreinheid. In deze eerste beoefening van zijn geloof wordt hij gedompeld in het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, en hij wordt van alle zonden gereinigd. Zijn geweten wordt gereinigd van dode werken en hij wordt in staat gesteld om de levende God te dienen.

Verder wordt het geweten dagelijks gereinigd door de onrust en onvrede die het heeft over begane zonden. Die onrust duurt zolang tot de gelovige opnieuw op het Lam Gods ziet en Jezus aanneemt door het geloof, om van zijn zonden vrijgesproken te worden. **Het geweten krijgt vrijmoedigheid** om op grond van Jezus gerechtigheid, die Hij als Borg verwierf, tot God te gaan, om barmhartigheid te verkrijgen en genade te vinden en om op Gods tijd geholpen te worden.

Door het geloof worden de zinnen gereinigd en van hun dwaalwegen teruggeroepen. Ze worden aan verstand en wil onderworpen en gericht op het juiste doel, de drie-enige Verbondsgod. Hem leert de gelovige boven alles achten en waarderen: "U, die gelooft is Hij dierbaar". **Het geheugen wordt door het geloof gemaakt tot een goede schatkamer, waaruit voortgebracht kunnen worden de dingen, die erin bewaard werden.** Want daar worden al de woorden, die Jezus tot het hart spreekt, bewaard. Het kan oude en nieuwe dingen voortbrengen en vertellen, wat de Heere aan de ziel gedaan heeft.

Als het geloof zo het hart reinigt dan wordt zeker ook **de uitwendige mens gereinigd.**

Nu wij gezien hebben hoe het geloof de ziel en al zijn vermogens reinigt, willen wij ook nagaan hoe **het geloof steeds weer het hart reinigt in het verloop van het leven van een christen.** Want wiens hart gereinigd is door het geloof wordt ook steeds weer in al zijn doen door dat geloof gereinigd.

Het geloof reinigt het hart, wanneer een mens zo duidelijk ziet wat de zonde is, dat zijn hart ervan zou breken. Het geloof doet een mens niet alleen de gruwelijke, Godonterende en verdoemelijke aard van de zonde zien, maar het brengt zijn ziel ook bij Jezus in de hof van Gethsemané. Daar ziet hij Jezus op de aarde kruipen en grote bloeddruppels zweten onder de last van Gods toorn. Het brengt zijn ziel op Golgotha en daar ziet hij, dat het zijn zonden geweest zijn, die als doornen en spijkers zijn goddelijk bloed hebben doen vloeien.

Ja, zegt de gelovige, ik wordt niet reiner en heiliger. Daarom vrees ik, dat als ik telkens weer tot Hem om vergeving ga, ik de vrije genade zal misbruiken en Jezus tot een dienstknecht van de zonde maken. Nochtans zegt het geloof: Vrees dat niet; want het is Jezus ambt waarin Hij gesteld is door de Vader, om vergeving en bekering van zonden te geven. **En hoe meer ruimte u de liefderijke Jezus geeft in zijn ambt, hoe liever Hij het heeft.** Ja, Hij neemt het u kwalijk, als u niet voortdurend tot Hem komt. Hoe kan ik komen? vraagt de gelovige, ik heb niet zo'n verbrijzeld hart en zo'n verslagen en verootmoedigde geest als iemand die tot Jezus komt behoort te hebben. Het geloof zegt: Wilt u dan eerst uzelf helpen en dan komen om geholpen te worden? Wilt u zoiets als een prijs meebrengen naar de markt van vrije genade?

Het geloof reinigt, wanneer het **de ziel ogen en voeten geeft**, om de Fontein te zien en er dadelijk naar toe te gaan. Want het geloof zegt in ons: Ik zie daar de Fontein, ik zie Hem openstaan voor ieder die wil. Ja, Hij staat zelfs open voor de grootste der zondaren. Ik hoor de Bruidgom zeggen: Kom, die wil, kome en neme het water des levens om niet. **Hierdoor worden de voeten geschoeid met de bereidheid van het Evangelie, om gehoorzaam te zijn aan Gods gebod om in zijn Zoon te geloven.** Dan zegt het hart: Op uw Woord, Heere Jezus, kom ik, tot U! De voeten worden lichter dan die van hinden, alle moeilijkheden zijn verdwenen en de gelovige gaat zich geheel en al wassen in deze Fontein des heils.

Nog enkele woorden van Comrie ter afsluiting:

Het werk van de reiniging begint in het hart, en waar het is, daar zegt men alle zonde, geen enkele uitgezonderd, de dienst op. Hoe velen zijn er, die zich wel nauwgezet willen reinigen, maar die het slechts doen uit benauwdheid en slaafse vrees voor straf. De deugd zelf bekoort hen niet en zij reinigen zich voor zichzelf, niet door het geloof, maar in eigen kracht.

Arme mens, u zult in deze weg nooit voorspoedig zijn, want zonder geloof is het onmogelijk God te behagen. Er zijn er velen, die na enige reiniging menen, dat het nu goed met hen is, omdat zij enkele dingen doen.

Maar als het goed met hen was zouden zij juist jagen naar de volmaaktheid, om van alle besmetting van lichaam en geest gezuiverd te worden. Ook zijn er velen, die de vrije genade misbruiken en denken dat het geloof alles is. Zij kunnen veel spreken over het geloof en de vrije genade, maar als het geloof van Gods maaksel is, dan zal het het hart reinigen en heiligen. Hoe ellendig en beklagenswaardig is uw toestand! Moge God u allen dit duidelijk laten zien en moge het zwaar op uw hart drukken! U bent geheel onrein in Gods ogen. Uw ziel is als een kooi vol onreine vogels. Al uw vermogens zijn bezoedeld en verdorven, in u woont niets goeds. Lees eens met aandacht Romeinen 3:10 tot 18, daar vindt u een spiegel van uw bestaan. Deze onreinheid kleeft zo vast aan u, dat ze als in u geworteld is. Al het water van de zee wast dit niet af en al waste u zich met veel zeep en met salpeter, toch zou u niet rein zijn. Wat onrein is, kan ook niet ingaan in het Nieuwe Jeruzalem. Neen, God haat al de werkers der ongerechtigheid. Hij kan geen gemeenschap met hen hebben, daarom zal Hij hen overgeven aan satan en zijn engelen, om geworpen te worden in het eeuwige vuur, waar wening der ogen is en tandengeknars. Dat u dan bewogen moge worden, om zolang het nu dag voor u is, acht te geven op wat tot uw vrede dient, eer dat het verborgen wordt voor uw ogen. Dat u van God moge begeren, dat Hij het geloof in u werkt, dat u met Christus verenigt en dat u bekwaam maakt om deel te hebben aan de erve der heiligen in het licht. Gelovigen, deze weldaad heeft God aan u bewezen en door het werkzame geloof in u gaat u van kracht tot kracht, totdat u voor God zult verschijnen in Sion. o, wat moest u een verruimd hart hebben om de Heere groot te maken en zijn Naam te roemen, omdat Hij naar u omgezien heeft. Hij wilde in die donkere spelonk, uw onreine ziel, komen om daarin te wonen, die van alle smetten te zuiveren en u zijn heerlijk beeld gelijkvormig te maken. En anderen laat Hij liggen, zij blijven zich wentelen in het slijk van de zonden. Als u daar maar iets van zag, dan zou u uitroepen: Heere, wie ben ik, dat U mij met zo'n uitnemende liefde hebt liefgehad, en mij bekwaam wilt maken om te delen in de erve der heiligen in het licht. Ja, u zou verlangen om voor de troon te staan en uw eeuwige halleluja's mee te jubelen met de rechtvaardigen: Hem, Die op de troon zit en het Lam, zij de dankzegging en de eer en de heerlijkheid en de kracht tot in alle eeuwigheid! U zult mogelijk zeggen: Als wij het konden geloven, als wij het konden zien, dat ons geloof ons hart reinigde, dan zouden wij zeker dankbaar God loven. Nu echter bekommeren wij er ons steeds over, dat ons geloof niet goed is, omdat wij zo weinig van de uitwerking zien. Sommigen zelfs zullen zeggen: Ik zie zoveel onreinheid in mijn hart, in mijn gedachten over God, in mijn daden, dat ik niet denken kan dat er enige reinheid in mij is. Ik antwoord: Maak niet al te voorbarig uw oordeel op over uzelf, want u hebt mogelijk meer dan u denkt. Merkt u niet van tijd tot tijd, dat u bedroefd wordt over uw ongelijkvormigheid aan het beeld van God en uw totale zondigheid. Ja, u hebt het graag, dat uw hart er bedroefd om is. U zou uw jammer en bittere klachten wel willen uitstorten als water voor Gods aangezicht. Kunt u ook niet getuigen, dat, ofschoon de zonden u dikwijls overrompelen, het de volkomen begeerte van uw hart is, dat God ze allemaal met wortel en tak mocht uitroeien? U zou er niet één willen sparen, maar van allemaal bevrijd willen worden. Vraag u af, of u geen liefde bespeurt tot de weg van de godzaligheid. Kunt u zeggen: Heere, in al uw geboden heb ik lust, niet één uitgezonderd? Bidt en smeekt u niet altijd of de Heere u met vreugde op het pad van zijn geboden wil doen gaan, om daarop te lopen zonder moe of mat te worden? Wanneer u dit alles kunt beamen, vrees dan niet, u hebt dan de beginselen van de reiniging, zoals hiervoor verklaard is. Iemand zal vragen: Waarom moet ik zo met verdorvenheid strijden tot het einde toe? Omdat het Gods wil is, dat u altijd afhankelijk van Jezus zult leven. Als dit Gods wil is, vraagt een ander, mag ik dan wel bidden, dat de zonde met wortel en tak uitgeroeid mag worden? o ja, u wordt ertoe opgeroepen om heilig te zijn, zoals Hij, Die u geroepen heeft, heilig is. Paulus jaagde naar de volmaaktheid.

Bid, om zo werkzaam te zijn en het zal u niet onvruchtbaar laten. Laat dit u troosten, dat God op Zich genomen heeft, dat de tijd spoedig zal komen, dat u volmaakt zult worden in heiligheid en dadelijk zult overgaan in de heerlijkheid.